

GENTLEWOMAN - oděvní kolekce inspirovaná prvky z pánské módy

Bc. Anna Šafková

Diplomová práce
2007

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav produktového designu
akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Anna ŠAFKOVÁ**
Studijní program: **N 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design**

Téma práce: **GENTLEWOMAN – oděvní kolekce inspirovaná prvky z pánské módy**

Zásady pro vypracování:

Teoretická část:

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, vlastní závěry.

Zpracovat návrháře, kteří se věnovali podobným tématům...pánské v dámském provedení...a doplnit fotografiemi.

Např.: Gabrielle Chanelová(pánská elegance), Ralf Lauren,

Giorgio Armani (poženšťuje muže a pomužšťuje ženy, maskulinní prvky -- American

gigolo), Jean Paul Gaultier (kolik muže se vejde do ženy a kolik ženy do muže,

1. sukně pro muže), Malcolm McLaren(práce s pohlavím), Paul Smith (sportovní elegance AW06).

Praktická část:

Výtvarné řešení designu oděvu ve variantách, finální řešení, výběr materiálu, střihové řešení,

realizace vybraných finálních návrhů, cca 6ks modelů, výtvarná dokumentace.

Rozsah práce:

20 stran textu na téma teoretické části, cca 20 stran přípravné skicy a fotofokumentace.

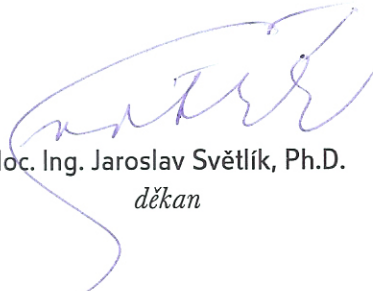
Rozsah práce: viz Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz Zásady pro vypracování
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- [1]BAUDOT, Francois. Móda století. Praha: Ikar, 2001. 400 s. ISBN: 80-7202-943-6.
[2]HRUBÁ, Věra. Tvůrci světové módy. PLzeň: Nava, 2000. 260 s. ISBN: 80-7211-040-3.
[3]MÁCHALOVÁ, Jana. Dějiny odívání – Móda 20. století. Praha: NLN, 2003. 230 s. ISBN: 80-7106-587-0.
[4]MÁCHALOVÁ, Jana. Módou posedlí. Praha: Moraviapress akciová, 2002. 160 s. ISBN: 80-86181-47-2.
[5]SEELING, Charlotte. Století módy 1900-1999. Praha : Slovart, 2000. 655 s. ISBN: 80-7209247-2.

Vedoucí diplomové práce: ak. mal. Šárka Šišková
Ústav produktového designu
Datum zadání diplomové práce: 15. ledna 2007
Termín odevzdání diplomové práce: 11. května 2007

Ve Zlíně dne 15. ledna 2007

doc. Ing. Jaroslav Světlík, Ph.D.
děkan

ak. mal. Šárka Šišková
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Práce s názvem "GENTLEWOMAN – oděvní kolekce inspirovaná prvky z pánské módy" je cestou od prvních myšlenek a hledání obsahu k určitému konceptu a snaze harmonicky spojit v oděvní kolekci pánský styl oblékání s dámským tak, jako se mnoho žen v dnešní době snaží skloubit soukromý život s profesním. V teoretické části se práce podrobně zabývá návrháři, kteří se věnovali podobným tématům. Jejich životopisy jsou oživeny rozhovory. Praktická část popisuje realizovanou kolekci, která je zdokumentovaná v přílohách.

Klíčová slova: Gentlewoman, oděvní kolekce, pánská móda - inspirace, ženy - kalhoty, dějiny odívání - 20. století, Gabrielle Chanelová - životopis - rozhovor, Giorgio Armani - životopis - rozhovor, Vivienne Westwoodová - životopis - rozhovor, Jean Paul Gaultier - životopis - rozhovor, Ralph Lauren - životopis - rozhovor, Paul Smith - životopis - rozhovor.

ABSTRACT

Thesis named "GENTLEWOMAN – fashion collection inspired by elements of menswear" is way from first thought. It searches content to certain concept and endeavours to combine harmonically menswear with womenswear in fashion collection, as many women try to joint private and profession life today. Theoretic part of thesis is engaged closely in fashion designers, who attended to similar themes. Their biographies are enliven by interviews. Practical part of thesis describe realised collection, which is documented in appendices.

Keywords: Gentlewoman, fashion collection, menswear - inspiration, women - trousers, fashion history - 20th Century, Gabrielle Chanel - biography - interview, Giorgio Armani - biography - interview, Vivienne Westwood - biography - interview, Jean Paul Gaultier - biography - interview, Ralph Lauren - biography - interview, Paul Smith - biography - interview.

S upřímnou vděčností děkuji:

Ak. mal. Šárce Šiškové za odborné vedení, cenné rady a připomínky.

Ing. Janě Máchalové za její zájem a odbornou pomoc.

Své rodině za povzbuzení a podporu, kterou mi věnovali během celého studia i závěrečné realizace této práce.

Prohlašuji, že jsem na celé diplomové práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala.

Ve Zlíně dne 11. května 2007

.....

Anna Šafková

OBSAH

ÚVOD	7
I TEORETICKÁ ČÁST	8
1 ŽENY V PÁNSKÉM OBLEČENÍ	9
1.1 GABRIELLE CHANELOVÁ.....	10
1.1.1 Rozhovor.....	12
1.2 GIORGIO ARMANI.....	13
1.2.1 Rozhovor.....	15
1.3 VIVIENNE WESTWOODOVÁ.....	17
1.3.1 Rozhovor.....	18
1.4 JEAN PAUL GAULTIER.....	20
1.4.1 Rozhovor.....	21
1.5 RALPH LAUREN.....	22
1.5.1 Rozhovor.....	23
1.6 SIR PAUL SMITH.....	25
1.6.1 Rozhovor.....	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
2 KONCEPT KOLEKCE	30
3 POPIS KOLEKCE	31
3.1 BAREVNOST.....	31
3.2 POUŽITÉ MATERIÁLY.....	31
3.3 STŘIHOVÉ A MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ JEDNOTLIVÝCH MODELŮ.....	31
3.3.1 Model 1 – KABÁTEK A DVOJITÁ SUKNĚ.....	31
3.3.2 Model 2 – DVOJITÉ ŠATY A BOLERKO.....	32
3.3.3 Model 3 – KABÁTEK, TOP A KALHOTY	32
3.3.4 Model 4 – ŠATY.....	32
3.3.5 Model 5 – KOŠILE A KALHOTY	33
3.3.6 Model 6 – KOŠILE A KALHOTY	33
ZÁVĚR	34
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	35
SEZNAM OBRÁZKŮ	37
SEZNAM PŘÍLOH	38

ÚVOD

Nošení kalhot bylo ženám po dlouhá staletí zapovězeno, možnost svobodně se oblékat přišla až s první světovou válkou a hlasovacím právem pro ženy. Tehdy poprvé návrháři oblékli své modelky do kalhot. Zrodila se moderní žena a začala móda, jak jí známe dnes, móda jako způsob sebevyjádření, výraz individuální odlišnosti a příslušnosti k určité skupině. Od té doby se řada návrhářů věnovala tématu "pánské v dámském provedení", Gabrielle Chanelová prosazovala pánskou eleganci, Giorgio Armani zženšťoval muže a "pomužšťoval" ženy, Jean Paul Gaultier si hrál s tím, "kolik se vejde do ženy a kolik do muže". Ani v dnešní době není toto téma nezajímavé, což dokládají současné trendy, ve kterých vedou mužské střihy a ženské detaily. I mě pánský vzhled oslovil a inspiroval k vytvoření oděvní kolekce. Pokusila jsem se v ní harmonicky a nekonfliktně spojit pánský styl oblékání s dámským tak, jako se mnoho žen v dnešní době snaží skloubit soukromý život s profesním.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ŽENY V PÁNSKÉM OBLEČENÍ

Nad ženou v kalhotách se dnes už nikdo nepozastaví, pánský vzhled v dámském provedení je již dlouhá léta módním trendem. Na začátku však nešlo o módu, styl či trendy, ale o boj za práva žen se vzdělávat a svobodně si volit povolání, boj za rovné postavení žen a mužů před právem a z toho plynoucí požadavek společně také volit. [7, str.20] Francouzská spisovatelka George Sandová nosila na protest proti nerovnoprávnosti žen pánské oděvy již ve třicátých letech 19. století. Svým oděvem vyjadřovala své životní názory a postoje stejně jako o sto třicet let později hippies květinovými šaty. Hlasovacího práva dosáhly feministky až ve stínu první světové války, avšak to situaci žen ve společnosti nijak zvláště neovlivnilo. Bylo zapotřebí dalších vln feminismu, přicházejících od šedesátých let 20. století, které se dotkly dosud nepředstavitelných a nedotknutelných základů ženské identity. [1, str.8]

Tomu, aby se ženy mohly svobodně oblékat, pomohla, vedle intelektuálek, sufražetek a nejrůznějších hvězd, celá řada návrhářů, s Poiretem a Chanelovou v čele. V roce 1911 Paul Poiret, inspirován Ďagilevovým ruským baletem, oblékl ženy do tureckých kalhot, tunik, a plochých bot bez podpatků. Není jisté, zda Poiret jako první z návrhářů oblékl ženy do kalhot, avšak tím, že vytvářel oděvy uvolněných linií a odstranil klasický korzet, se jistě zasloužil o osvobození ženského oděvu. Není proto divu, že své inspirace hledal také v pánském oděvu a oblékal ženy do dlouhých kalhot, overalů a pohodlných kalhotových sukní. Gabrielle Chanelová prohlašovala, že žena musí mít stejná práva jako muž a módu, kterou sama nosí, hodlá vytvářet také pro ostatní ženy. [3, str.9] A tak začala módní revoluce, která osvobodila ženy od těžkopádnosti oděvů i myšlenek. V desátých a dvacátých letech pak odvážné evropské a americké ženy, z nichž většina byla spojena s ženským hnutím anebo s filozofickou či uměleckou avantgardou, s požitkem šokovaly měšťáckou společnost nošením pánských obleků, vázaneč, klobouků a bot, přestože tato neformálnost a praktičnost byla považována za něco nemorálního. S rostoucí měrou ženské nezávislosti rostl i počet žen v kalhotách. Chanelová prosazovala pohodlný, jednoduchý a funkční styl, ke kterému patřil chlapecký vzhled, krátce ostříhané vlasy a tvídové kostýmy. Její zákaznice si stříhaly vlasy a ubíraly na váze, aby se jí mohly podobat.

Avšak teprve ve čtyřicátých letech začaly být ženy v kalhotách všeobecně přijímány ve společnosti. I tehdy ovšem existovala omezení, kdy byly kalhoty na místě a jaký druh byl přijatelný. Ženy se v kalhotách neukazovaly v práci nebo na ulici, přestože je mohly nosit

na zahradě, při domácím lenošení, při sportu, při jízdě na koni anebo na pláži. Nošení kalhot při těchto aktivitách potvrzovalo funkčnost pánského oblékání ve srovnání s čistě ozdobným účelem dámských šatů. [2, str.68]

Módní návrhář André Courrèges v šedesátých letech tvrdil, že současná žena potřebuje k přežití ve věku počítačů pohodlí a funkčnost kalhot. [2, str.68] Navrhoval oblečení unisex, jenž přeneslo do dámského šatníku ty nejpraktičtější prvky z klasické pánské módy. [5, str.113] V sedmdesátých letech uvedl Nino Cerruti vlněné obleky pro muže i ženy a Yves Saint Laurent přišel s kalhotovými kostýmy a dámským smokingem. V průběhu let přidal Giorgio Armani, který se pánským odíváním pro ženy proslavil, k nyní zcela běžným dámským kalhotám pánské doplňky, kravaty, vesty, mokasíny, vojenské barety, kožené řidičské rukavice. Muže zjemňoval a ženy zotřoval, jeho pánská saka byla uvolněná, dekonstruovaná, dámská v sobě naopak nesla maskulinní prvky s typickými širokými rameny. Vedle toho Vivienne Westwoodová šokuje Londýn podvazkovými pásy, botami na jehlách a pánskou košilí. Jean Paul Gaultier si se záměnou pohlaví v osmdesátých letech už jen hraje. Jeho androgynní modely byly inspirovány školními uniformami, piráty, kovboji, námořníky. Přibližně ve stejné době se Ralph Lauren inspiroval klasickým gentlemanem v tvídovém saku, elitními sporty, loveckými plášti, minulostí, které dodával dech přítomnosti. [5, str.145]

Dnes má mužský vzhled v dámském oblékání mnoho podob, od klasické po "hrubiánský". V současných trendech vedou mužské střihy a ženské detaily, saka a rovné nohavice, klobouky, kravaty a šle se doplňují vysokými podpatky. Také anglický módní návrhář Paul Smith ve svých kolekcích obléká ženy do pánských sak, košilí a šortek a říká: "Girls will be boys".

1.1 Gabrielle Chanelová

(narozena 19. srpna 1883, v Saumuru, ve Francii - zemřela 10. ledna 1971 v Paříži)

Móda se mění, styl zůstává!

Nebylo ve 20. století mnoho žen, které by tak zásadně ovlivnily jeho styl oblékání jako Gabrielle 'Coco' Chanelová. Byla to odvážná, ctižádostivá perfekcionalistka a jedinečná vizionářka. Její uvolněná a pohodlná móda, jednoduché skládané sukně, pulovry a kos-

týmy, ostře kontrastovaly s korzetem a nákladnými toaletami, tak oblíbenými v minulých dekádách. Styl Chanelové obsahoval ženskost, praktičnost a zároveň nenucenou a osvobuzující eleganci, to vše lze nalézt v jejím slavném tvídovém kostýmu, který se s drobnými obměnami nosí dodnes.

Tvrdila, že se narodila v roce 1893 v Auvergne, avšak ve skutečnosti se narodila v roce 1883 v provinčním městečku Saumur. Všem namlouvala, že její otec byl obchodník s vínem, nepřipustila, že byl jen obyčejným trhovcem. Gabriellina matka zemřela mladá a její děti skončily v nalezincích. [6, str.127] Od dvanácti let byla Gabrielle vychovávána v klášteře. Poté, co ho v roce 1902 opustila, pracovala jako prodavačka v Moulins.

Přezdívku 'Coco' získala během krátké kariéry kabaretní zpěvačky v letech 1905 – 1908. Jako milenka bohatého důstojníka Étienna Balsana, poté anglického průmyslníka Arthura Capela (přezdívaného 'Boy'), použila prostředky svých patronů k založení prvních obchodů a dílen. V roce 1910 to byl obchod s klobouky v Paříži v rue Cambon 21, další následoval v roce 1913 v Deauville (zde představila své první sportovní oděvy) a Biarritz (1915). Slavné francouzské herečky a zákaznice z řad vysoké společnosti, které získala díky svým milencům, nosily s oblibou její jednoduché klobouky a pomohly Chanelové vybudovat pověst. Trvalo jí pouhých deset let než se stala jedním z nejvlivnějších módních tvůrců v Paříži.

Inspirovala se pánským stylem, který přizpůsobila ženám, jako první z francouzských návrhářů zhotovovala oděvy ze žerzeje a dávala tak vyniknout přirozeným tvarům těla. Šaty navrhovala tak, aby si v nich ženy mohly založit ruce, hrát golf nebo se dokonce i předklonit, aby si mohly zavázat boty. Během 20. let se její módní dům značně rozšířil a její žerzejové košilové šaty a chlapecký vzhled se staly módním diktátem.

V roce 1921 přesunula 'Coco' své sídlo na rue Cambon 31 a představila parfém Chanel č. 5, který jí zajistil finanční nezávislost a dodnes zůstává výnosným produktem společnosti. V roce 1924 Chanelová ve svých kolekcích představuje bižuterii a v roce 1926 proslulé 'malé černé' šaty, které se brzy staly základním prvkem každé nové kolekce. Tzv. 'Little black dress', nošené s umělými šňůrami perel, Vogue označil za "novou uniformu moderní ženy". [11] Neméně slavný tvídový kostým, jehož sako je většinou bez podšívky, představila v roce 1928. Anglické období ve tvorbě Chanelové souviselo s jejím vztahem k vévodovi z Westminsteru. V roce 1935 je na vrcholu své slávy, zaměstnává na čtyři tisíce zaměstnanců a vlastní pět domů v ulici Cambon. Posledním mužem, který její tvorbu výrazně ovlivnil,

byl výtvarník Paul Iribe. Chanelová tehdy svými cikánskými šaty v barvách francouzské vlajky, které vytvořila v roce 1939 na jeho počest, dokonce popřela vlastní vkus.

Obliba jejích modelů se během let ani s příchodem nových generací nezměnila. Pouze 2. světová válka znamenala zavření modelového domu a aférka Chanelové s nacistickým důstojníkem na nějaký čas vyústila v oslabenou popularitu její osoby i jména. Obchod otevírá až v roce 1954 a s pomocí amerického tisku se vrací na výsluní. Její přirozené, neformální oděvy, včetně chanelovského kostýmu, opět ženy zaujaly. Pracovala až do své smrti v roce 1971. Ještě rok předtím mohla na Broadway shlédnout Katherine Hepburn, která zazářila v muzikálu *Coco*, založeném na životě Gabrielle 'Coco' Chanelové.

Vedle jejího působení na poli haute couture, také navrhovala divadelní a filmové kostýmy. Mezi nejúspěšnější patřily ty z tragédie *Antigona* (1923) a baletu *Modrý vlak* (1924), na kterých spolupracovala s Jean Cocteauem.

Obr. 1. Coco a Vera v roce 1928.

1.1.1 Rozhovor

Gabrielle Chanelová v zastoupení Jany Máchalové:

Co je příznačné pro váš styl? Funkčnost a jednoduchost. **Jaký je váš nejoblíbenější kousek z jakékoli vaší kolekce?** Kostým s výrazným lemem, moje vzpomínka na Mou-lins. **Jak byste popsala vaši práci?** Je snahou odpoutat se od vlastního života. **Jaký je váš**

hlavní cíl? Přesvědčit, že ženu může oblékat jen žena. **Co vás inspiruje?** Moje prožitky, moje lásky (ale to bych za svého života nikdy nepřiznala). **Může si móda dělat politické ambice?** Samozřejmě, co moje červeno, modro, bílá kolekce na počest mého milence (šovinisty) Paula Iriba, šaty, ve kterých jsem nechala tančit ženy před druhou světovou válkou. **Na co myslíte při navrhování?** Na to, že luxus spočívá v pohodlnosti. **Kdo nebo co měl na vaši kariéru největší vliv?** Moje osobní zážitky, krev mých předků, ale také ti, kterým bych to nikdy nepřiznala, třeba tanečnice Caryatis a její směle ostříhaná hlava, když mne před první válkou vzala na Svěcení jara, kobyly na statku Étienna, dostihy. **Jak vaše vlastní životní zkušenosti ovlivnily vaši práci jakožto návrhářky?** Poznala jsem chudobu, ponížení, to, jak se mnou zacházeli movití, myslím, že jsem se jim dokázala pomstít například tím, že jsem jim vnutila malé černé šaty, ano černou, barvu jejich služek a pohřbila korzet, který symbolizoval celou tu dobu mého ponižování. **Je pro vás navrhování těžké, a pokud ano, co vás žene, abyste pokračovala?** Touha vyniknout se stejnou mírou jako zapomenout. **Byla jste někdy ovlivněna nebo vyburcována reakcemi na vaše návrhy?** Vždy jsem byla potěšena, když mne ulice kopírovala. **Jaká je vaše definice krásy?** Krása je odrazem duše. **Jaká je vaše filozofie?** Neustoupit, to je moje filozofie. **Co je nejdůležitější lekcí vašeho života?** Smrt Arthura Capela, mé životní lásky.

1.2 Giorgio Armani

(narozen 11. června 1934, v Piacenze, v Itálii)

Snažil jsem se najít novou eleganci. To však není lehké, protože lidé chtějí být šokováni. Chtějí výbušnou módu. Ale exploze nemají trvání, ihned se ztratí a nezanechají nic než popel.

Giorgio Armani je bez pochyb jedním z nejdůležitějších a nejvýznamnějších módních návrhářů 20. století. Přesto se mohlo stát, že by v módě nikdy nepracoval. Armani, narozen roku 1934 v Piacenze, dva roky studoval medicínu v Boloni. V roce 1957 dokončil vojenskou službu a poté nastoupil do velkého milánského obchodního domu La Rinascente, kde rovnal zboží do regálů. V roce 1961 udělal svůj první velký krok do módního světa, když se stal návrhářem u Nino Cerruti. Během devíti let se zde naučil umění střihu a znalectví módních látek pro muže. V roce 1970 se stává samostatným, podporován ob-

chodním partnerem Sergio Galeottim. O pět let později vytváří svou vlastní značku pro muže, avšak až následující rok přichází se svou první dámskou kolekcí, ve které svůj talent realizuje naplno. Přizpůsobující pánskou módu ženám, byl jeho styl, zdánlivě bez řádu, přesto klasický, uvolněný, hrající si s proporcemi a vždycky se splývavostí látek, přivítán jako nejvýznamnější změna vzhledu od dob Diorova průkopnického New Looku z roku 1947. Také díky tomu obdržel mnohá ocenění od CFDA (Council of Fashion Designers of America).

Armani je prvním návrhářem, který pochopil marketingový potenciál Hollywoodu. Proslavily ho zejména kostýmy pro film *Americký gigolo* (1980) s Richardem Gerem v hlavní roli, pro Diane Keaton v *Anně Hallové* (1977), oblékl všechny herce ve filmu *Nedotknutelní* (1987) a *Drsné Shaft* (2000).

Armani mimo jiné vymyslel „lifestyl“, jako nepostradatelný přístup, který v současné době používají všechny světové značky. Zavedl zboží pro domácnost, vytvořil další linie jako Emporio Armani (1981), kosmetiku (2000) a velmi úspěšný obchod s parfémami. To vše z něj dělá jednoho z nejbohatších návrhářů světa a nejmocnější nezávislou osobu. V roce 2005 společnost Armani Group dosáhla obratu téměř dvě miliardy eur a čistého zisku ve výši 154 milionů eur. Pro společnost, která prodává své zboží ve více než 250 obchodech ve 36 zemích světa pracuje 4900 zaměstnanců. Vlastní jméno Armani se stalo symbolem dokonalosti, vyhledávaným všemi módními tvůrci. V roce 2000 měl Giorgio Armani velkou retrospektivní výstavu v Guggenheimově muzeu v New Yorku, o rok později v Bilbao. V roce 2001 Armani spolupracoval s japonským architektem Tadao Andem na hlavním milánském sídle společnosti, které zahrnuje galerii umění a divadlo, ve kterém dnes předvádí všechny své kolekce. [4, str.56]

V dnešní době společnost produkuje šest módních linií, jako je Giorgio Armani, Armani Collezioni, Emporio Armani, Armani Jeans, Armani Exchange, Armani Junior, Armani Privé. Kromě toho provozuje síť kaváren Emporio Armani Caffè a prostřednictvím svých divizí Armani Cosmetic, Armani Casa, Armani Fiori, Armani Dolci nebo Armani Libri nabízí další nejrůznější zboží, jako parfémami, kosmetiku, hodinky, obuv a doplňky, nábytek, květiny, pralinky.

Obr. 2. Jaro/léto 2007.

1.2.1 Rozhovor

Co je příznačné pro vaše návrhy? Dávám přednost přemýšlení nad příznačnou filozofií než nad příznačnými návrhy. Definoval bych svou módní filozofii jako zdrženlivou jednoduchost skrze vypuštění výstřelků, často pod asijským vlivem, určitou kvalitu věčnosti, která designu dovolí přesáhnout sezóny, hru na protiklady, kdy vedle sebe často působí očekávané s neočekávaným. **Jaký je váš nejoblíbenější kousek z jakékoli vaší kolekce?** Není možné jmenovat jeden konkrétní kus. Newyorské Guggenheimovo muzeum nedávno vytvořilo retrospektivní výstavu založenou na typických vlivech, které provázaly mou práci v uplynulých 25 letech. Pracovat na vybírání exponátů s kurátory muzea, bylo pro mě výzvou, zároveň mi to vyvolalo řadu vzpomínek, které už jsem dříve pohřbil. Jedna kolekce, jejíž navrhování jsem si zvlášť užíval, byla z roku 1980 a jmenovala se 'Samurai'. Neměla velký komerční úspěch - pravděpodobně to byla jediná kolekce, kterou jsem kdy vytvořil a která neměla prodejní úspěch – ale po tvůrčí stránce to byla neuvěřitelně radostná a jedna z nejemotivnějších přehlídek, co jsem kdy udělal. **Jak byste popsal vaši práci?** Přestože v pozadí mé práce, je snaha prodat, považuji se za velkého šťastlivce, protože je to práce neobvykle radostná a naplňující. Má kariéra mi dovolila prozkoumat mnoho různých oblastí,

kteřé mě zajímají, jako například film, umění, hudbu, literaturu a architekturu. Pravou výzvou v mé designérské práci, bylo zůstat věrný své identitě a módní filozofii, ale zároveň se neustále vyvíjet a zdokonalovat. Vždy jsem považoval za podstatné, aby mé návrhy uspokojovaly potřeby současných žen a mužů. Snažím se přenést nové inspirace a myšlenky do šatů a doplňků, které jsou moderní, dostupné a nadčasové. Usiluji o konečný výsledek, který upozorní na nositelův charakter a identitu, raději než o pozornost médií, vyvolanou radikálními, ale nepraktickými návrhy. **Jaký je váš hlavní cíl?** Být pravdivý sám k sobě. Být pravdivý ke svým zákazníkům. Být pravdivý k lidem, kteří se mnou dlouhá léta pracují. A přitom chránit budoucí prosperitu své společnosti. **Co vás inspiruje?** Cestování, film, hudba, umění, architektura, rozmanitost. **Může si móda dělat v dnešní době politické ambice?** Jakožto módní návrhář si myslím, že hraji roli spíše v odrážení společnosti než v její proměně. **Na koho myslíte při navrhování?** Co se týká inspirace, každou sezónu je to něco jiného. Co se týká filozofie, tak myslím na zákazníka, pro kterého navrhuji. **Kdo nebo co měl na vaši kariéru největší vliv?** Matčina přísnost a preciznost na mě měla v mládí velký vliv. V mé práci to byl myslím po celou dobu film a orient. **Jak vaše vlastní životní zkušenosti ovlivnily vaši práci jakožto návrháře?** Smrt mého partnera Sergia Galeottiho, který se mnou zakládal společnost v roce 1975, zcela ovlivnila mou mentalitu. To on byl vždy ten, kdo se staral o finanční stránku, zatímco já se soustředil na navrhování. Najednou jsem se ocitl v postavení, kdy jsem se stal zodpovědným za obě oblasti. Přestože to bylo velmi těžké, nepochybně to společnosti pomohlo k růstu, protože zde nastalo nepostradatelné spojení mezi designem a obchodem. Jinými slovy právě porozumění a spojení mezi přehlídkovým moem a opravdovými potřebami zákazníků. **Je pro vás navrhování těžké?** Miluji svou práci a jsem stále povzbuzován a hnán k lepším výkonům. A protože mám tak silnou a trvající důvěru v to, co dělám a jakým způsobem to dělám, mohu upřímně říci, že jsem to nikdy necítil jako těžké. **Byl jste někdy ovlivněn nebo vyburcován reakcemi na vaše návrhy?** Ano, oprávněně. Má dámská kolekce pro podzim/zimu 2002 vyprovokovala zajímavou reakci ze strany řady módních kritiků. Zvláště jedna z vysoce respektovaných novinářek, která napsala negativní hodnocení, mě velmi zklamala. Cítil jsem, že neporozuměla tomu, co jsem se pokoušel vyjádřit. O měsíc později tato novinářka volala do mé kanceláře, aby mi řekla, že lituje toho, co napsala, protože poté, co viděla pařížskou přehlídku a vše zvážila, porozuměla tomu, co jsem se pokoušel vyjádřit. Tato zpozděná reakce byla pro mě velkou satisfakcí. **Jaká je vaše definice**

krásy? Přirozená, neostýchavá sebedůvěra. **Jaká je vaše filozofie?** Evoluce, ne revoluce. **Co je nejdůležitější lekcí vašeho života?** Spoléhat se na své instinkty a důvěřovat svému smýšlení. [4, str.65]

1.3 Vivienne Westwoodová

(narozena 8. dubna 1941, v Tintwhistlu, ve Velké Británii)

Je těžké být v dnešní době avantgardní. Lidé si zvykli na vše.

Vivienne Westwoodová narozena 1941 v Derbyshiru je opravdovou ikonou. Největší žijící britská návrhářka symbolizuje Anglii stejně tak jako královna nebo černé londýnské taxíky. Let It Rock, SEX, Seditonaries, urban Pirates a Buffalo girls: četné spolupráce Westwoodové s Malcolm McLarenem, zvláště vytvoření punkové uniformy, kompletně změnily vnímání toho, co znamená móda. Od chvíle, kdy vtiskla definitivní podobu butiku World's End, nejslavnější adrese na King's Road a ukončila svůj obchodní vztah s Malcolm McLarenem, stala se Vivienne Westwoodová jednou z nejuctívanějších osob ve světě módy. V 80. letech ji WWD (Women's Wear Daily) zařazuje mezi šest nejvlivnějších návrhářů epochy – a to vše, aniž by měla sebemenší odborné vzdělání. Díky svému neúnavnému hledání v oblasti evropského odívání a své posedlosti detailem, vymyslela oděvy plné historických odkazů, převrátila obecně přijaté myšlenky a pravidelně dokazovala, že v této oblasti představuje naprostou avantgardu. Vivienne Westwoodová nejednou zvažuje, kolik ženskosti se vejde do pánského oděvu a kolik mužskosti do dámských šatů. [5, str.143] Svědčí o tom třeba její legíny s penisem, doplněné pánskou košilí, které předvedla v roce 1989. Její oděvy jsou typické objemem tkaniny, neboť návrhářka jejich formy a rozměry často získává díky velmi vypracovanému systému skladů a technice neobvyklých střihů. 15 let poté, co byla uvězněna při oslavě královnina jubilea, byla vyznamenána řádem britského impéria a zcela začleněna do establishmentu, přičemž stále zůstává mimo něj. A právě to odráží paradoxy její módy. I dnes si dokáže vydobýt uznání, aniž by se vzdala svých přímých názorů. V roce 2002 Vivienne Westwoodová vyučuje módu na Universitat der Kunste v Berlíně a mezi mnohé ceny, které získala, patří i dvakrát udělený titul British Designer of the Year. Každou sezónu představuje vlastní kolekci pret à porter pro ženy v Paříži a kolekci MAN pro muže v Miláně, přičemž pokračuje v navrhování řady Gold, vlastní kolekce haute

couture. Její druhá linie Anglomania často čerpá z jejích předcházejících kolekcí. Podařilo se jí úspěšně uvést na trh dva parfémy, Libertine a Boudoir. [4, str.512]

Obr. 3. Jaro/léto 2002.

1.3.1 Rozhovor

Co je příznačné pro vaše návrhy? Myslím si, že jsou tak známé, že tohle můžete doplnit sami. Na co lidé zapomínají, je to, že jsem do módy znovu zavedla jemný úplet. Nic není tak sexy jako twinset (vesta a svetřík)...více sexy je už jen vesta z twinsetu, nošená samostatně s rozepnutými knoflíky. Neměli byste tento jemný úplet, pokud bych netrvala na jeho výrobě, přestože na něj výrobní technologie v té době nebyla zavedena. Chci jen poukázat na to, že věci, které dělám jsou někdy velmi, velmi základní pro to, co pronikne do módního světa. **Jaký je váš nejoblíbenější kousek z jakékoli vaší kolekce?** Můj úplně nejoblíbenější kus oděvu jsou mé pletené šaty, které nosím přinejmenším posledních pět let. Vypadáte tak úžasně, když je nosíte s velmi vysokými odpadky. Dokonale využívají techniku ručního pletení. Zmínila bych také to, že jsem během své kariéry vytvořila troje speciální kalhoty, které jsou myslím skvělé: 'svázané' kalhoty, pirátské kalhoty, vesmírné kalhoty. Samozřejmě vždy se mi líbí mé nejnovější kolekce, zvláště šaty, které jsme dělaly poslední dvě nebo tři sezóny. Mají jen dva nebo tři švy, přesto se tyto švy vinou tak, že mů-

žeme získat objem kdekoli chceme. Jsou tak dynamické. **Jak byste popsala vaši práci?** Velmi jednoduše, avantgardní. **Jaký je váš hlavní cíl?** To je otázka organizace, vytvořit oblečení snadněji dosažitelné a uspokojující požadavky. Toužím po zákaznících, kteří si, jakmile mají své peníze pohromadě k tomu, aby si šli něco koupit, ihned dovedou vybrat mé věci. **Co vás inspiruje?** Získávám nápady z práce samotné. Když na něčem začínáte dělat, tak objevíte další cestu, jak to udělat. Děláte něco jedním směrem a najednou vás napadne, jak to udělat jinak. Samozřejmě mě inspirují věci, které vidím, ale ulice mě nyní neinspiruje. **Může si móda dělat v dnešní době politické ambice?** Dívám se na vládu jako na jednosměrný koridor, napomáhající zájmům obchodu. Současně se vláda všechny ostatní snaží přesvědčit, že to je pro ně dobré. A tak jsou lidé médiu cvičeni, aby byli skvělí konsumenti masově vyráběných hovědin. Lidé, kteří nosí tyto věci, vlastně kupují systém a jejich vzhled ukazuje na fakt, že jejich mozky byly odstraněny. Myslím, že je důležité dělat skvělé oblečení, aby lidé mohli vypadat individuálně a ne jako produkt masové reklamy. **Na koho myslíte při navrhování?** Odpověď je nikdo a všichni. **Co mělo na vaši kariéru největší vliv?** Řekla bych můj obchod World's End, který jsem měla do roku 1970. A to proto, že jsem tvořila oblečení a prodávala je přímo v tom obchodě, takže jsem měla přístup k publiku a k zákazníkům. Všechnu svou sílu jsem vyvíjela bez toho, abych byla jakkoli frustrovaná. Vždy jsem byla schopna být soudcem své vlastní práce. **Jak vaše vlastní životní zkušenosti ovlivnily vaši práci jakožto návrhářky?** Po období punk rocku jsem svůj postoj zásadně změnila. Uvědomila jsem si, že má idea útočení na establishment byla naivní – když se snažíte útočit na establishment, tak ho vlastně krmíte. Všechny vaše nápady se brzy začnou vyrábět masově a to má velký vliv na módní svět. Takže jsem se rozhodla jít kupředu velmi rychle a nestarat se o revoltu. Jen vyjít s nějakými nápady a nebyť nijak zadržovaná. Od té doby jsem nad věcí. **Je pro vás navrhování těžké, a pokud ano, co vás žene, abyste pokračovala?** Když vidím své přehlídky, má úvaha je každou sezónu stejná: „Před šesti měsíci nic z toho neexistovalo, teď to existuje. Nikdo se nikdy předtím po planetě neprocházel v tomto oblečení.“ A to je to, co mě žene. **Jaká je vaše definice krásy?** Každý pozná, jestli je žena krásná nebo ne. To je něco, co nemůžete popřít. Ale krása mě nijak zvlášť nezajímá. Co se mě dotýká je někdo, kdo si rozumí. **Jaká je vaše filozofie?** Moc je sexy. **Co je nejdůležitější lekcí vašeho života?** Zachovat si úsměv na tváři. [4, str.519]

1.4 Jean Paul Gaultier

(narozen 24. dubna 1952, v Arcueil, ve Francii)

Nechtěl jsem být slavný....Většinu z provokativních věcí, které jsem kdy udělal, jsem neudělal záměrně, ale přišly docela přirozeně.

Zdá se, že v práci Jeana Paula Gaultiera je vždy stopa jakési schizofrenie. Přestože se narodil v roce 1952, hledá Jean Paul Gaultier, přezdívaný 'enfant terrible' francouzské módy, rovnováhu mezi radikálním a tradičním přístupem - příkladem je jeho slavný korzet, nejtradičnější ze spodního prádla, který zcela proměnil ze spodního oděvu na vrchní oděv. Ale tato schizofrenie se týká především zřejmého rozdílu mezi 'panem Gaultierem' jako návrhářem a 'Jean Paulem' jako mediálním oblíbencem. Ve skutečnosti jsou to tyto rozpory, které učinily z Jeana Paula Gaultiera jednoho z nejdůležitějších návrhářů uplynulých dvaceti let. Přes jeho krejčovskou průpravu u Pierra Cardina a Jeana Patoua z počátku 70. let, bylo z jeho první samostatné kolekce z roku 1976 jasné, že se punker Gaultier nemůže přizpůsobovat požadavkům daným módou luxusu. Později se jeho image a styl stává uznávaným po celém světě.

Gaultier v roce 1985 vytváří divadelní kostýmy pro představení Réginy Chopinot *Le défilé*. Hraje hlavní roli v úspěchu rozšíření značky Junior Gaultier (1988), dokonce spolupracuje s Madonnou (zvláště pro její světové turné *Blonde Ambition* z roku 1990), v roce 1993 uvádí na trh parfémy. V roce 1994 obléká Victorii Abril pro film Pedro Almodóvara *Kika*, v tom samém roce vytváří kostýmy pro film Marca Cara a Jeana-Pierra Jeuneta *Město ztracených dětí* (*La Cité des enfants perdus*). Slavné jsou také filmové kostýmy z *Pátého elementu* Luca Bessona.

Gaultier skutečně zdemokratizoval haute couture a stal se jedním z nejúspěšnějších nezávislých návrhářů. Naopak módu z ulice přenesl na přehlídková mola a udělal z ní jeden z prvků 'politického šoku' tím, že setřel hranice mezi pohlavími, rasami a sexualitami. To je také hlavní téma jeho dámských a pánských kolekcí (typickým příkladem jsou sukně a kilty pro muže). Do světa haute couture se přesto dostal až v roce 1997, kdy byl definitivně uznán svými kolegy. A tak se vlastně vrátil ke kořenům, ve skutečnosti chtěl být návrhářem proto, aby se stal součástí haute couture. Tato myšlenka se spojila s jeho předčasnou touhou stát se proslulým. V sedmi letech musel jako skutečné 'enfant terrible' vysvětlovat

proč během vyučování nakreslil tanečnici z Folies-Bergère. Líbily se mu totiž síťované punčochy. [4, str.188]

Obr. 4. Jaro/léto 2007.

1.4.1 Rozhovor

Co je příznačné pro váš styl? Korzet je pravděpodobně věcí, pro kterou jsem známý. **Jaký je váš nejoblíbenější kousek z jakékoli vaší kolekce?** Pravděpodobně takový, který se nejvíce líbil ostatním lidem, protože já dělám kolekce, aby se lidem líbily. A skrze to, aby měli rádi mě. Takže já miluji šaty, které oni milují, protože ty mě činí milovaným. **Co vás inspiruje?** Myslím, že dívání se je moje největší potěšení. Rád si vyjdu ven a dívám se. Jednou jsem byl na Ibize ve velmi, velmi špatném klubu. A tam byl jeden papoušek v kleci. A já se na něj jen díval, po tři hodiny. Chtěl jsem do sebe nasát všechny ty barvy. To inspirovalo šaty v mé první kolekci. Neměl jsem fotku, nic, jen svou paměť. **Na koho myslíte při navrhování?** Není to jedna osoba, protože chci být otevřený k odlišnosti. To by bylo moc omezující. Mám rád velmi různé typy lidí, různé typy krásy, různý způsob života. Ovlivňuje mě mnoho věcí najednou. **Je pro vás idea tvůrčí spolupráce důležitá?** Já si spolupráci přímo užívám...Jaký druh spolupráce máte přesně na mysli? **Kdo měl na vaší kariéru největší vliv?** Vidět skandál, který způsobil Yves Saint Laurent v 70. letech bylo

důležité, protože Laurent ve svých kolekcích zachytil vše co miluji – glamour, sexuální agresivitu a dokonce politický šok. Byly to všechno věci, kvůli kterým jsem toužil být součástí módního světa. Co Laurent tehdy udělal mě později definitivně ovlivnilo a také jsem si díky tomu uvědomil, co je hlavním momentem v módě: že když jste moc napřed, vypadá to jako provokace. **Jak vaše vlastní životní zkušenosti ovlivnily vaši práci jakožto návrháře?** Ve škole mě dost odmítali, protože jsem byl, řekněme, zženštilější. Takže jsem byl stále sám, kreslil jsem si. Jednou, když mi bylo asi sedm, jsem viděl v televizi Folies-Bergère (slavný pařížský kabaret)- peří, síť - a tak jsem si to ve škole druhý den kreslil. Učitel, který čekal, aby mě potrestal, mi tu kresbu připnul na záda a nutil mě tak obejít třídy. Ale všichni se bavili. Tak jsem si pomyslel, dobrá, lidé tě mají rádi, když kreslíš. To mě povzbudilo a dodalo mi hodně sebedůvěry. Potom jsem nakreslil hodně peří a sítí. **Je pro vás navrhování těžké, a pokud ano, co vás žene, abyste pokračoval?** Miluji módu a miluji děláni módy. Ale řešení organizačních problémů není právě můj šálek kávy. **Jaká je vaše definice krásy?** Nemám žádnou. Krásu můžete najít všude. **Jaká je vaše filozofie?** V módě jste nuceni nenávidět to, co jste předtím milovali. To já dělat nemůžu. A neuznávám tuto část průmyslu. Je to druh snobismu. Vzbuzuje to pocit, jako byste museli něco nenávidět, abyste ukázali, že jste součástí nového trendu. Vůbec mi nevádí přivítat něco, co mám rád. **Co je nejdůležitější lekcí vašeho života?** Být sám sebou. Jsem stále velmi plachý. Předpokládám, že byste řekli, že mám komplex z toho, že mě lidé mají rádi jen kvůli tomu co dělám. [4, str.195]

1.5 Ralph Lauren

(narozen 14. října 1939, v Lipschitzu, v USA)

Nikdy jsem nebyl na módu a trendy. Věřím v design, který je stálý a integrální .

Ralph Lauren se se svým malým pólovým koníkem řadí mezi nejdůležitější 'lifestylové' značky konce 20. století. Jaké je tajemství Ralpa Laurena? Elitní design vychází z 'aristokratického' stylu Ivy League (sdružení atletů), nošeného studenty prestižních vysokých škol na Východním pobřeží USA: košile zapnutá u krku a twinsety, sportovní saka a bermudy, halenky s volány a široké sukně. Jakmile si jeho styl přivlastnili a přetavili mladí

černoši z velkoměst, stalo se luxusní oblečení Ralph Laurena americkou uniformou, nošenou od Harlemu po Wall Street.

Po dvou letech v armádě prodával Ralph Lauren, narozen 1939 v New Yorku, rukavice u Brooks Brothers, zatímco studoval obchod v noční škole na Manhattanu. Od chvíle, co jako teenager utratil své první vydělané peníze za drahé oblečení, budoval své impérium. V roce 1967 se připojil ke společnosti A Rivetz & Co Neckwear, kde proti trendům navrhoval širší kravaty a vytvořil značku Polo. V roce 1968 mu půjčka 50 000 dolarů umožnila vytvoření vlastní společnosti Polo Designs, která v roce 1971 uvedla na trh první pánské a dámské kolekce, v roce 1972 pak titulní kolekci skvěle aktualizující klasického gentlemana v tvídovém saku.

Avšak móda byla vždy jen jedním článkem společnosti, která má dnes hodnotu 900 milionů dolarů. Lauren neprodává jen šaty, ložní prádlo, make-up nebo parfémy, prodává také úroveň. Jeho marketingové schopnosti už od počátku vybroušené: byl prvním módním návrhářem, který si otevřel svůj vlastní obchod (1971) a prvním americkým návrhářem, který otevřel obchod v Evropě (1981). Ralph Lauren zůstává jediným návrhářem, který obdržel všech pět cen CFDA, včetně té, která se uděluje za humanitární iniciativu (v roce 1989 založil centrum pro výzkum rakoviny prsou na univerzitě v Georgetownu, v roce 1994 inicioval kampaň Fashion Targets Breast Cancer na podporu fondu a v roce 2000 otevřel v Harlemu Centrum léčby rakoviny Ralph Laurena). V roce 2002 Ralph Lauren uvedl na trh novou dámskou řadu Blue Label, která aktualizovala tradici klasiky. [4, str.284]

1.5.1 Rozhovor

Co je příznačné pro váš styl? Několik z mých kolekcí by se dalo označit za typické – Santa Fe, Safari a některé z námořnických nebo kovbojských kolekcí. **Jaký je váš nejoblíbenější kousek z jakékoli vaší kolekce?** Ve skutečnosti nepřemýšlím v termínech 'kousků', ačkoliv základní kusy některých kolekcí byly rozhodně mými favority. Kabáty inspirované indiánskými přikrývkami, saka lemovaná kůží, pánské oděvy pro ženy. **Co vás inspiruje?** Každou sezónu mě inspiruje něco jiného. Někdy je to film nebo i fotografie. Není to doslovná inspirace – prostě jen vycítím náladu a ta mě vede novým směrem. **Kdo měl na vaši kariéru největší vliv?** Má rodina – má žena Ricky a mé děti Andrew, David a Dylan. Různé zkušenosti, které jsme měli jako rodina, inspirovaly mnoho z toho, co jsem udělal během své kariéry. Pustil jsem se do dámských oděvů, protože jsem chtěl vytvořit

kolekci, která by byla vhodná pro Ricky. Ze stejného důvodu jsem vytvořil dětskou kolekci a i kolekci pro domácnost. **Jak vaše vlastní životní zkušenosti ovlivnily vaši práci jakožto návrháře?** Cestování a rodinné dovolené inspirovaly některé z mých kolekcí – africké safari, čas, který jsme strávili v Koloradu nebo na Jamaice. Jako Newyorčan také reaguji na energii města – městskou senzitivitu. **Je pro vás navrhování těžké, a pokud ano, co vás žene, abyste pokračoval?** Proces navrhování může být náročný, ale já jsem na začátku nové sezóny vždy nadšený. S tolika kolekcemi a s tolika rozličnými společnostmi se stále něco děje...to je ta síla, která věci činí novými. **Byl jste někdy ovlivněn nebo vyburcován reakcemi na vaše návrhy?** Starám se spíše o to, jak reagují na kolekce mí zákazníci. Berou sami sebe, když nosí mé šaty? Zapadají dobře do jejich způsobu života? **Jaká je vaše definice krásy?** Krása je postoj – je to vyjádření elegance a sebedůvěry. **Jaká je vaše filozofie?** Nikdy jsem nebyl na módu a trendy. Věřím v design, který je stálý a integrální. Ať je to cokoli – sako, šaty, zařízení pro domácnost – musí to být součástí životního stylu a časem se stát osobnější. **Co je nejdůležitější lekcí vašeho života?** Udržet si stejný názor a čistou vizi. [4, str.289]

Obr. 5. Jaro/léto 2007.

1.6 Sir Paul Smith

(narozen 5. června 1946, v Nottinghamu, ve Velké Británii)

Co mě nejvíc zajímá je kontinuita. Vždy jsem tvrdě pracoval na tom, abych nebyl jen “dnešní příchutí”.

O módu a umění se Paul Smith začal zajímat dočista náhodou...

Jeho skutečnou vášní byl sport a až do doby, kdy měl v sedmnácti letech ošklivou nehodu, toužil po profesionální kariéře cyklistického závodníka. Následovalo šest měsíců v nemocnici a během té doby si Smith udělat pár nových přátel. Po propuštění z nemocnice s nimi uspořádal setkání v místní hospůdce, která byla náhodou oblíbeným místem studentů z umělecké školy. Mluvili o Mondrianovi, Warholovi, Kokoshkovi, Davidu Baileym a poslouchali Rolling Stones, Milese Davise a mnoho dalších. Zde poznal, že chce být součástí tohoto pestrobarevného světa myšlenek a vzrušení.

S povzbuzením své přítelkyně Pauliny Denyer (se kterou se seznámil ve zmíněné hospodě) a díky skromným úsporám, již v roce 1970 Smith otevřel svůj první obchůdek v Nottinghamu, kde prodával značkové oblečení vedle svých vlastních raných návrhů. Nabízel zde oblečení podle vlastního vkusu, které by nejraději sám nosil. Brzy však zjistil, že není možné najít vše podle svých představ, a tak začal navštěvovat večerní kurzy krejčoviny Nottinghamské polytechniky a s pomocí Pauliny (absolventka Royal College of Art) byl schopen brzy vytvořit to, co chtěl. O dva roky později mu obchod zabíral veškerý čas. První krok na cestě k vrcholnému úspěchu Smith udělal v roce 1976, když předvedl svou první čistě pánskou kolekci v Paříži pod značkou Paul Smith.

Když se Smith přesunul do Londýna, byl stejně duchaplným podnikatelem jako návrhářem. První londýnský obchod na Floral Street, zařízený ve stylu klubu gentlemanů, otevřel své dveře v roce 1979. Na začátku 80. let Smith proslul díky znovu uvedení boxerek a Filofaxu (luxusní kalendáře v kůži). Ale, je to velká přístupnost, ve své podstatě tradičního oblečení, co činí jeho kolekce doopravdy přitažlivými – anglická výstřednost ve své nejlepší podobě, krásné látky a neočekávané kombinace. Hrál také podstatnou roli v posunu pánské módy do výrazných, často šokujících potisků. Během následujících 20 let se Paul Smith zavedl jako přední britský návrhář. Měl schopnost předvídat a dokonce podnítit trendy nejen v oblasti módy, ale také v širším kontextu populární kultury. Zvládl do nich přenést opravdový

smysl pro humor a uličnictví, smíchaný s jeho láskou pro tradici a klasiku. Není tedy divu, že tento zprvu autofinancovaný podnik, zahrnující vše od dámského oblečení (1994) po dětské oblečení a nejsoučasnější nábytek, se dnes honosí ročním obratem 300 milionů liber (rok 2006). Úspěch jeho podnikání je připisován právě jeho porozumění obou rolí návrháře a obchodníka.

Paul Smith překvapil módní průmysl tím, že nabízel klasické britské střihy, ale kombinoval je neobvyklým způsobem nebo používal zvláštní barevnosti, aby vynikly. Šedými manažerskými obleky, nošenými s květinovými košilemi, vzdával poctu britské krejčovské tradici, ale také se přiblížil mladé a progresivní módě. Tyto kousky z obchodního světa se staly atraktivní pro módně orientovanou bohému. Smithovy kolekce oblečení a doplňků pro muže i ženy jsou nejznámější pro své mnohobarevné proužkované vzory. Smithovi fanouškové, jakým je například mezi celebritami zpěvák Clay Aiken, sbírají jeho proužkované ponožky. Smithovy pánské kolekce oblečení uspokojují převážně vysoké a štíhlé muže – což byla mezera na trhu, na kterou zaměřilo jen málo vysoce postavených návrhářů. Nehledě na jeho mnohobarevné proužky, Paul Smith vyvolal módní vlny se svými návrhy “nahých žen“ - fotografií nahých žen “skrytých“ například v manžetě nebo v peněženke. S oblibou ho nosí například Tony Blair, Jude Law, James Frain, Mario Testino, Nicole Kidman.

V roce 2000 Paul Smith spolupracoval s italským designovým studiem Cappellini na vytvoření nábytku (prodáváného pod značkou Mondo), inspirovaného pozorováním a cestováním. V roce 2003 Smith vytvořil návrh pro potahový materiál, přezdívaný ‘Bespoke Stripe’ (proužek na míru) pro americkou firmu Maharam, který byl inspirován klasickou proužkovanou oblekovou tkaninou. [4, str.430]

Nyní se kolekce Paula Smitha, vedle čtrnácti obchodů na Britských ostrovech, ve velkém prodávají ve třiceti pěti zemích světa. Má své zastoupení v Londýně, Nottinghamu, Paříži, Miláně, Moskvě, New Yorku, Los Angeles, Hong Kongu, Singapuru, Taiwanu, Thajsku, Filipínách, Korei, Kuwaitu, Spojených Arabských Emirátech – a více než 200 obchodů je rozseto po celém Japonsku. Obchody Paula Smitha odrážejí charakter jeho návrhů, nezaměnitelnou anglickost rozšířenou o neočekávané. Vedle oblečení nabízí široký výběr šperků, knih, umění, starožitností a řadu dalších zajímavých a krásných produktů. Podle oficiálních tvrzení je Paul Smith i nadále nedílnou součástí společnosti a dohlíží na každý její vývoj. Zůstává naplno zapojen i do japonského obchodu, navrhuje oblečení, vybírá materiály,

schvaluje umístění obchodů atd.. Proto si prý Paul Smith Limited ponechává osobní dotek zakladatele, často chybějící ve společnostech podobné velikosti. [13]

Dnes existuje 12 různých kolekcí: Paul Smith, Paul Smith Women, PS by Paul Smith, Paul Smith Jeans, Paul Smith London, R.Newbold (pouze pro Japonsko), Paul Smith Accessories, Paul Smith Shoes, Paul Smith Fragrance, Paul Smith Watches, Paul Smith Pens a Paul Smith furniture and 'things'. Koberce, pera, brýle a parfémy jsou vyráběny pod licenci. Navrhovány v Nottinghamu a Londýně, kolekce Paula Smitha jsou vyráběny hlavně v Anglii a Itálii, zatímco materiály pochází především z Itálie, Francie a Velké Británie.

Paul Smith získal nepočítaně cen: například v roce 1991 prestižní cenu Royal British Designer for Industry, v roce 1994 cenu C.B.E. (Commander of British Empire) za služby módnímu návrhářství. V roce 2001 byl královnou Elizabeth II. povýšen do šlechtického stavu poté, co byl téměř tři desetiletí ikonou pánského odívání. [4, str.430]

Obr. 6. Podzim/Zima 2006.

1.6.1 Rozhovor

Co je příznačné pro váš styl? Tradice smíchaná s neočekávaným. **Jaký je váš nejoblíbenější kousek z jakékoli vaší kolekce?** Nemám takový, ale jednoduchost mých obleků

smíchanou s výstředností podšívek mám rád. **Jak byste popsal vaši práci?** Zvídavá. **Jaký je váš hlavní cíl?** Zachovat si jednoduchost a podnikat se srdcem. **Co vás inspiruje?** Sledování a přemýšlení. **Může si móda dělat v dnešní době politické ambice?** V mém případě nikoli. **Na koho myslíte při navrhování?** Na lidi, kteří chtějí projevit svůj charakter. **Je pro vás idea tvůrčí spolupráce důležitá?** Tvůrčí spolupráce může být inspirující, pokud je, pak je důležitá. **Kdo měl na vaši kariéru největší vliv?** Můj otec a má žena. **Jak vaše vlastní životní zkušenosti ovlivnily vaši práci jakožto návrháře?** Jdou ruku v ruce. **Co je na vaši práci důležitější – proces nebo produkt?** Pro mě osobně je to proces, ale produkty platí mé účty. **Je pro vás navrhování těžké, a pokud ano, co vás žene, abyste pokračoval?** Nikdy o návrhu nepřemýšlím. Nápady, zdá se, přicházejí přirozeně. **Byl jste někdy ovlivněn nebo vyburcován reakcemi na vaše návrhy?** Protože mé návrhy nejsou radikální, tak mi to nikdy nepřišlo na mysl. **Jaká je vaše definice krásy?** Něco, co je přirozené a nenásilné. **Jaká je vaše filozofie?** Dělat oblečení pro lidi, kteří jdou životem každý den. **Co je nejdůležitější lekcí vašeho života?** Vždy si udělat čas na zodpovězení důležitých požadavků. [4, str.437]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

2 KONCEPT KOLEKCE

Na úplném začátku práce, kterou nyní předkládám zdokumentovanou v kresbách a fotografiích, jsem si kladla otázky typu: jaká je žena, pro kterou chci navrhnout tuto kolekci, co dělá, jaké má zájmy, o čem sní?

Vycházela jsem z vlastních představ o ideálu ženy, která se ve svém životě snaží skloubit soukromý a profesní život, je schopná a samostatná, přesto zůstává jemnou a citlivou ženou, toužící po rodinném štěstí. Taková žena pro svůj život potřebuje v první řadě praktické a funkční oblečení (Svou inspiraci jsem se proto rozhodla hledat v pánské módě, která je přitažlivá nejen pro pohodlí, které nabízí, ale i pro možnost propůjčit ženě pocit sebejistoty a vlivu.), které však nepopírá její ženskost. Pánské a sportovní prvky jsem se proto snažila spojit s dámskými tak, aby výsledný dojem působil harmonicky.

Oslovil mne především vzhled anglického gentlemana, který si ve svém klubu čte noviny, prochází se v přírodě nebo jezdí na koni. Pro zdokumentování kolekce jsem proto zvolila anglický park, aby celková nálada fotografií mé záměry a inspirace podtrhla.

3 POPIS KOLEKCE

Navrhla jsem dámskou oděvní kolekci inspirovanou pánskými prvky (motýlek, košile, výpustkové - vestové kapsy, patky), pohodlného stylu se sportovními, jezdeckými prvky (kalhoty v jezdeckém stylu - rajtky, kapsy inspirované jezdeckým sedlem) a materiály (elastická džínovina, košilovina, manšestr), s nezbytnou dávkou elegance a romantičnosti, jak v jednotlivých detailech (záhyby, vrstvení, řasení, lemování, prošívání), tak v materiálech (satén, mušelín).

Důležitým prvkem kolekce je originální stahovací systém, který pomocí průchodek umožňuje zdrhování nejrůznějších částí oděvů - kapuce, rukávů, límce, kapes, ramen i motýlku. Svoji roli hrají i kontrasty: černá versus žlutá, objem versus jednoduchost a čistota, mat versus lesk, líc versus rub a tuhé versus lehké materiály. Vše je precizně vypracované a zhotovené z kvalitních materiálů.

3.1 Barevnost

V kolekci jsem použila černou, zlatožlutou a mosaznou barvu.

3.2 Použité materiály

V kolekci jsem použila žlutý micropeache (100% POLYESTER), černý nylon (100% POLYESTER), zlatožlutou elastickou džínovinu (95% BAVLNA, 5% ELASTAN), mosaznou elastickou džínovinu (95% BAVLNA, 5% ELASTAN), černý satén (97% POLYESTER, 3% ELASTAN), černý mušelín (100% VISKOZA), černou košilovinu (77% BAVLNA, 21% POLYESTER, 2% ELASTAN), černý manšestr (100% BAVLNA), saténový šikmý proužek, mosazné průchodky, mosazné spony, plastová zdrhovadla s nosnou černou stuhou a mosazným jezdcem a přívěskem.

3.3 Střihové a materiálové řešení jednotlivých modelů

3.3.1 Model 1 – KABÁTEK A DVOJITÁ SUKNĚ

Kabátek se zdrhovanou kapucí z elastické džínoviny se zapíná na zip schovaný pod légou a v pase je stažen páskem. Příčné výpustkové kapsy jsou ozdobené patkami. Dvoušvové

rukávy jsou ukončené záhyby, které vytvářejí zřasený dojem. Rukávové švy jsou zvýrazněné prošíváním, přední členící šev výpustkou.

Dvojitá kruhová sukně končí pod kolena a v pase je řasená do vysokého nasámkovaného pásku. Svrchní sukně je z průsvitného nylonu se spodním okrajem lemovaným šikmým saténovým proužkem. Spodní sukně je ze změkčeného polyesteru.

3.3.2 Model 2 – DVOJITÉ ŠATY A BOLERKO

Dvojité princesové šaty s úzkými ramínky jsou ozdobeny záhyby na prsou, díky kterým šaty působí éterickým dojmem. Svrchní šaty z lehkého mušelínu jsou pod kolena zastřiženy nepravidelně, spodní šaty ze saténu mají rovnou délku.

Řasené bolerko je z manšestru.

3.3.3 Model 3 – KABÁTEK, TOP A KALHOTY

Kabátek z elastické džínoviny má výrazné balonové rukávy se spodními okraji zakončenými zdrhováním. Zapíná se na zip schovaný pod légou, na bocích je ukončen páskem částečně staženým širší gumou. Lícové protizáhyby, náprsní kapsy s patkami, přední členící šev zvýrazněný výpustkou jsou další zajímavé detaily.

Řasený top z mušelínu s prošívaným saténovým ramínkem za krk odhaluje ramena i část zad.

Krátké saténové kalhoty mají nohavice ukončené manžetou z košiloviny, na nakládaných členitých kapsách se satén a košilovina opět střídají. Na zadním díle jsou ozdobné patky, pásek je na předním díle prošíváný, členící švy jsou ozdobené šikmým saténovým proužkem.

3.3.4 Model 4 – ŠATY

Šaty bez rukávů z manšestru se zapínají na zip, zdobí je zdrhovaný límec a zdrhované kapsy z džínoviny. Podélné členící švy v kombinaci s hlubokými záševky na předním i zadním díle modelují šaty přesně na tělo.

3.3.5 Model 5 – KOŠILE A KALHOTY

Elegantní košile s dlouhým rukávem, jejíž ženskost je podtržena nejen přiléhavostí a záhyby na rukávových hlavicích, ale i mírně zřasenými spodními okraji manžet se skrytými zipy. Zajímavým detailem jsou výpustkové saténové dírky, kterými se protahuje dvojitý zdrhovaný motýlek.

Úzké kalhoty z elastické džínoviny, se zvýšenou linií pasu, jsou na předním díle ozdobeny výpustkovými kapsami. Členění v kolenní partii připomíná přidavné záplaty chránící kalhoty před prodřením o sedlo. Boční švy jsou zvýrazněné prošíváním.

3.3.6 Model 6 – KOŠILE A KALHOTY

Košile s krátkým rukávem je ozdobena zdrhováním na ramenou a prošíváními saténovými rukávky. Přední členící švy jsou zvýrazněné saténovou výpustkou.

Přiléhavé kalhoty z elastické džínoviny jsou opět členěné v jezdeckém stylu, k dispozici nabízejí čtyři kapsy, dvě boční a dvě zadní výpustkové kapsy. Švy jsou přemístěny na přední díly, dotýkají se všech kapes a v jednom sledu na sebe na zadním díle navazují. Pásek i švy jsou opět zvýrazněné prošíváním a výpustkami.

ZÁVĚR

Vytvořila jsem kolekci šesti dámských modelů GENTLEWOMAN, inspirovanou na jedné straně prvky z pánské módy, vyjadřující funkční a praktickou část života ženy, na druhé straně obsahující romantické detaily, upozorňující na jeho něžnou stránku. Kombinací pánských a dámských prvků tak vznikla sportovně-elegantní kolekce s důrazem na detail.

Jak píše Nick Yapp v předmluvě knihy Opravdový gentleman: „...k tomu být gentlemanem nestačí perfektní oblečení, i když je to předpoklad. Člověk musí mít také perfektní vystupování. Gentleman je po všech stránkách slušný člověk, který instinktivně pozná dobro.“ [8] Doufám, že i moje Gentlewoman je žena, která svým oděvem vyjadřuje něco víc.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] ABRAMSOVÁ, Lynn. *Zrození moderní ženy*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2005. 367 s. ISBN: 80-7325-060-8.
- [2] FISCHEROVÁ-MIRKINOVÁ, Toby. *Tajemná řeč módy*. Praha: Nakladatelství Lidové Noviny, 1996. ISBN: 80-7106-136-0.
- [3] HRUBÁ, Věra. *Tvůrci světové módy*. Plzeň: Nava, 2000. 260 s. ISBN: 80-7211-040-3.
- [4] JONES, Terry. *Fashion Now*. Köln: Taschen, 2003. 576 s. ISBN: 3-8228-4075-0.
- [5] MÁCHALOVÁ, Jana. *Dějiny odívání - Móda 20. století*. Praha: NLN, 2003. 230 s. ISBN: 80-7106-587-0.
- [6] MÁCHALOVÁ, Jana. *Módou posedlí*. Praha: Moraviapress akciová, 2002. 160 s. ISBN: 80-86181-47-2.
- [7] OSVALDOVÁ, Barbora. *Česká média a feminismus*. Praha: Libri, 2004. 160 s. ISBN: 80-7277-263-5.
- [8] ROETZEL, Bernhard. *Opravdový gentleman*. Praha: Slovart, 2001. 358 s. ISBN: 80-7209-228-6.
- [9] SEELING, Charlotte. *Století módy 1900 - 1999*. Praha: Slovart, 2000. 655 s. ISBN: 80-7209-247-2.

Internetové zdroje:

- [10] *Giorgio Armani: Evolution* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.giorgioarmani.com/>>.
- [11] *Chanel: Discover Chanel* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.chanel.com/>>.
- [12] *Jean Paul Gaultier: Biographie* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.jeanpaulgaultier.com/>>.
- [13] *Paul Smith: History* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.paulsmith.co.uk/personal/>>.

[14] *Ralph Lauren: History* [online]. Dostupný z WWW <<http://about.polo.com/history/>>.

[15] *Vivienne Westwood: History* [online]. Dostupný z WWW

<<http://www.viviennewestwood.com/>>.

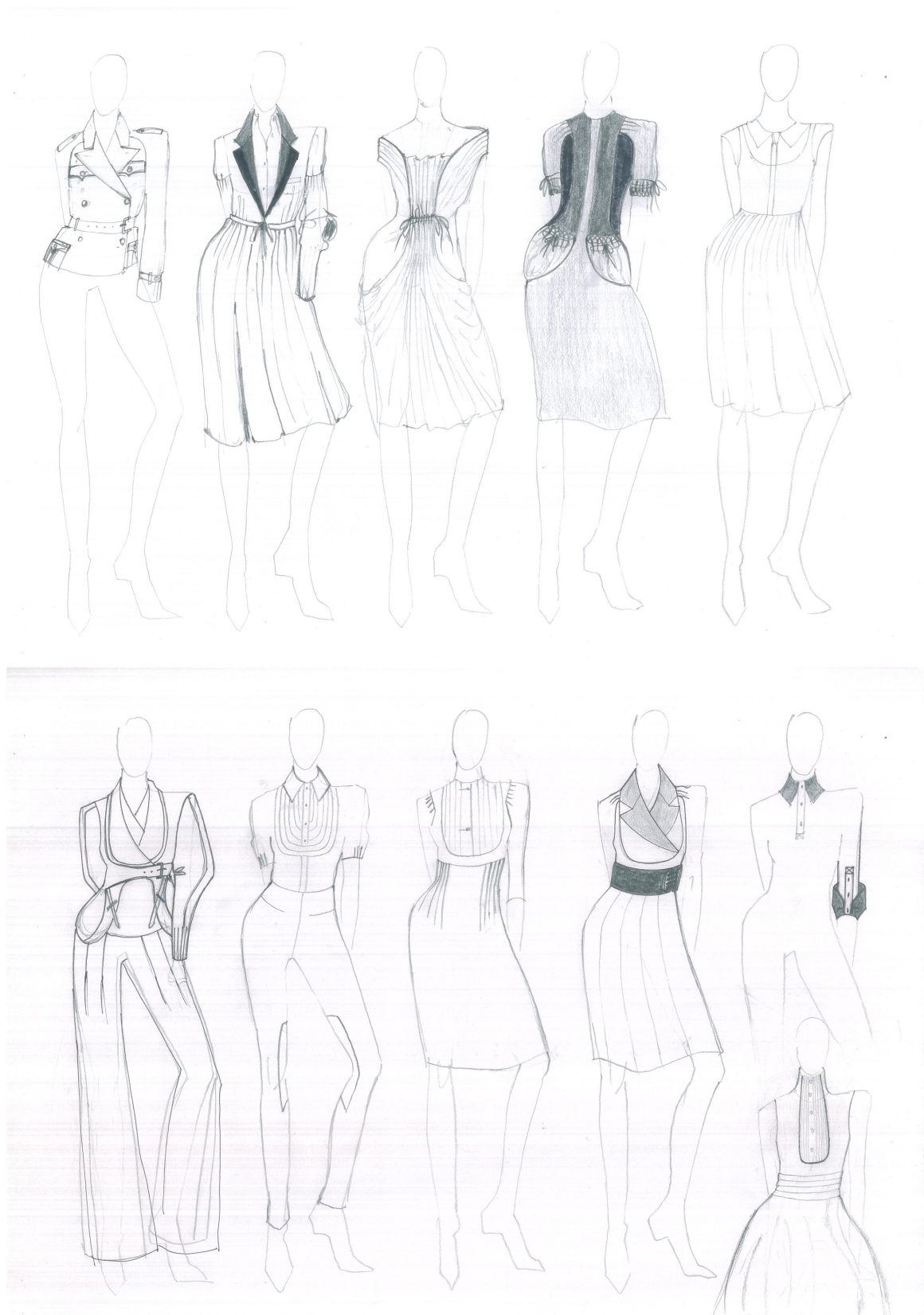
SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 1. *Chanel: Discover Chanel* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.chanel.com/>>.
- Obr. 2. *Giorgio Armani: Shows* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.vogue.co.uk/Shows/>>.
- Obr. 3. *Vivienne Westwood: Shows* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.vogue.co.uk/Shows/>>.
- Obr. 4. *Jean Paul Gaultier: Shows* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.vogue.co.uk/Shows/>>.
- Obr. 5. *Ralph Lauren: Shows* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.vogue.co.uk/Shows/>>.
- Obr. 6. *Paul Smith: Shows* [online]. Dostupný z WWW <<http://www.vogue.co.uk/Shows/>>.

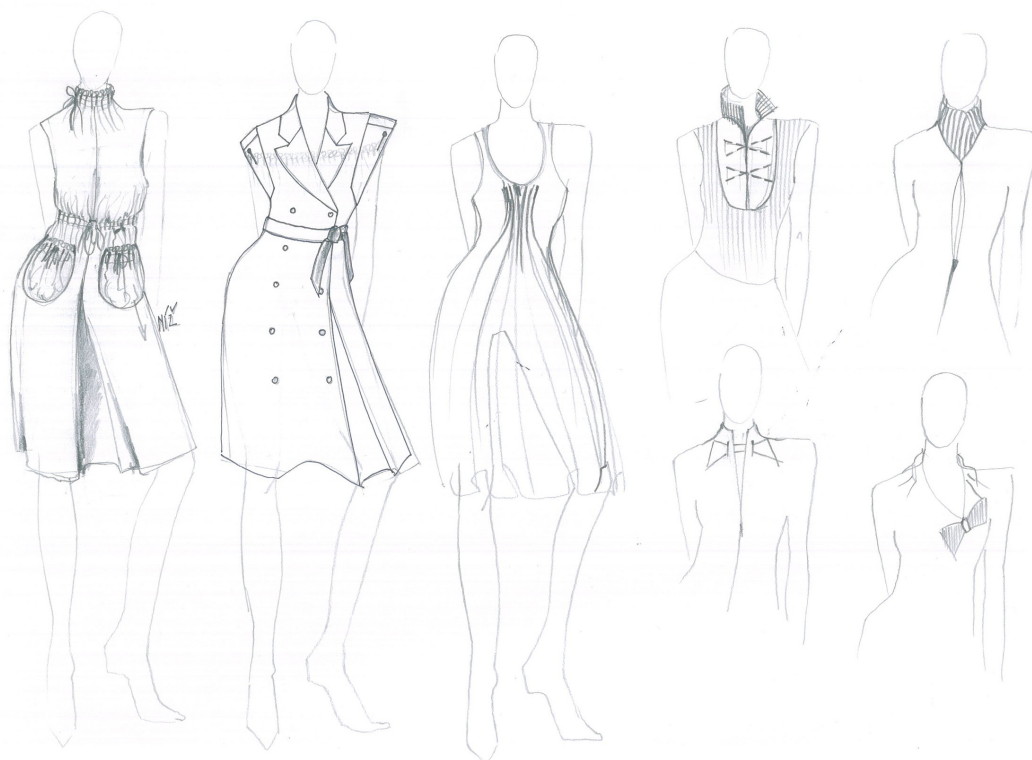
SEZNAM PŘÍLOH

P I	Přípravné skici.
P II	Přípravné skici.
P III	Model 1.
P IV	Model 2.
P V	Model 3.
P VI	Model 4.
P VII	Model 5.
P VIII	Model 6.
P IX - XX	Fotodokumentace.

PŘÍLOHA P I: PŘÍPRAVNÉ SKICI.

PŘÍLOHA P II: PŘÍPRAVNÉ SKICI.

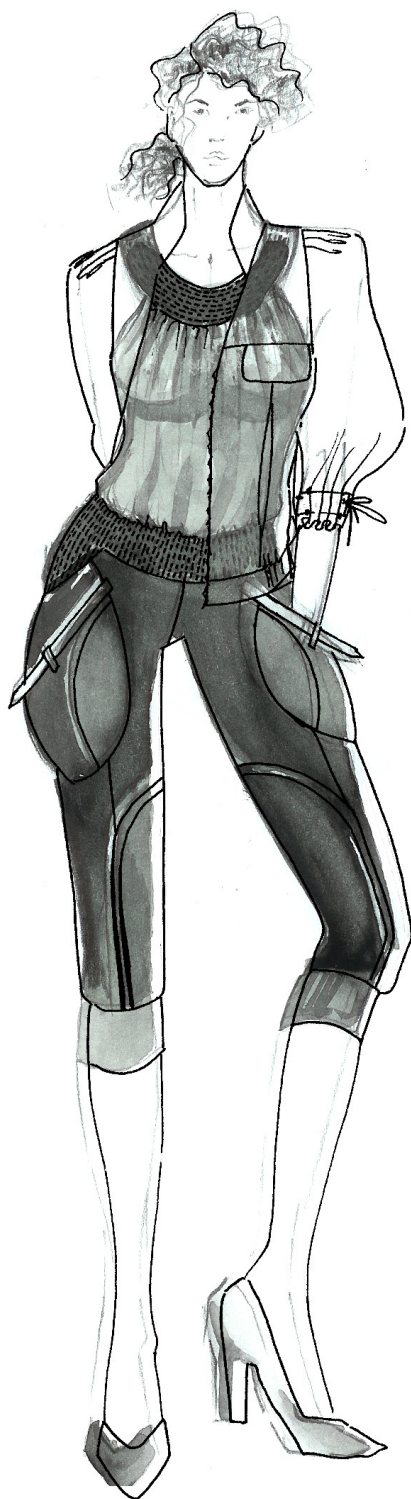
PŘÍLOHA P III: MODEL 1.

PŘÍLOHA P IV: MODEL 2.

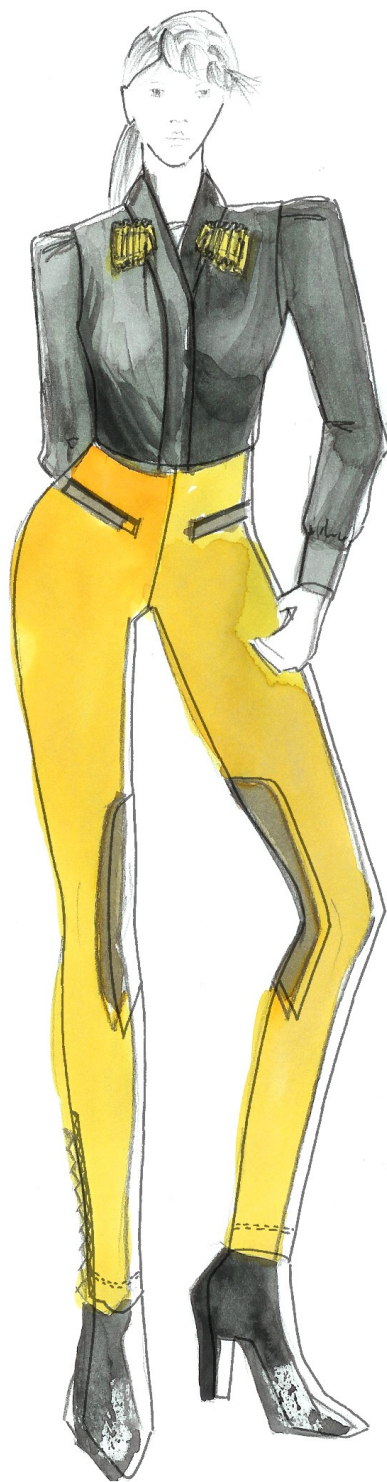
PŘÍLOHA P V: MODEL 3.

PŘÍLOHA P VI: MODEL 4.

PŘÍLOHA P VII: MODEL 5.

PŘÍLOHA P VIII: MODEL 6.

